

Dosarul nr. 2rc-210/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Catană)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Minciună, I. Muruianu)

DECIZIE

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Wholemarck-M”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Eximangro” împotriva Societății cu răspundere limitată „Wholemarck-M”, intervenienți Societatea cu răspundere limitată „Cooltap” și Societatea cu răspundere limitată „Coral Auto Trading” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost scutită parțial Societatea cu răspundere limitată „Wholemarck-M” de la plata taxei de stat,

c o n s t a t ă

La data de 21 decembrie 2015 SRL „Eximangro” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Wholemarck-M” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 566368 de lei.

Prin încheierea din 28 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admisă cererea SRL „Wholemarck-M” și a fost atras în proces SRL „Coral Auto Trading” și SRL „Cooltap” în calitate de intervenienți de partea pârâtului (f.d.56-59).

Prin hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru acțiunea depusă de SRL „Eximangro” a fost admisă și a fost încasat din contul SRL „Wholemarck-M” în beneficiul SRL „Eximangro” a sumei de 583368 de lei ce include datoria în sumă de 566368 de lei și taxa de stat în sumă de 17 000 de lei.

La data de 26 ianuarie 2018 SRL „Wholemarck-M”, reprezentată de avocatul Dorel Rotaru, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. Concomitent apelantul a solicitat amânarea achitării taxei de stat până la examinarea cererii de apel.

Prin încheierea din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de SRL „Wholemarck-M” cu privire la amânarea achitării plății taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Wholemarck-M” și s-a acordat apelantei termen

până la data de 16 mai 2018 pentru lichidarea neajunsurilor și anume să prezinte cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 12743,28 de lei, comunicându-i că în caz că nu va prezenta cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 15 mai 2018 SRL „Wholemarck-M”, reprezentată de avocatul Dorel Rotaru, a înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată, însă fără a prezenta dovada de achitare a taxei de stat, solicitând scutirea apelantei de la plata taxei de stat, invocând situația financiară precară, pe motiv că conturile SRL „Wholemarck-M” sunt sechestrate.

Prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea SRL „Wholemarck-M” cu privire la scutirea de plata taxei de stat la depunerea apelului și s-a scutit parțial apelanta de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, acordând apelantei SRL „Wholemarck-M” termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume achitarea diferenței taxei de stat în mărime de 5000 de lei până la data de 13 iunie 2018. S-a comunicat apelantei că, în caz de nelichidare a neajunsurilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La data de 13 iunie 2017, în termenul prevăzut de lege, SRL „Wholemarck-M”, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate în partea ce ține de refuzul de a scuti apelanta integral de la plata taxei de stat și emiterea unei noi încheieri de admitere integrală a cererii apelantei SRL „Wholemarck-M” privind scutirea de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului s-a indicat că, prin emiterea încheierii contestate, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept procedural și a apreciat arbitrar probele administrare, deoarece, a prezentat suficiente probe în susținerea cererii privind scutirea integrală de la plata taxei de stat.

A menționat că concluzia instanței de apel precum că starea de incapacitate de plată nu este totală este neîntemeiată, deoarece nu este necesară survenirea incapacității întreprinderii pentru a beneficia de scutirea de la plata taxei de stat.

În acest context a invocat prevederile art. 85 alin. (4) Codul de procedură civilă, în conformitate cu care în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei specificând că norma de drept invocată nu face distincție în funcție de situația de incapacitate de plată totală sau de moment.

Totodată, a indicat că refuzul de a-i satisface integral cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și impunerea la plata acesteia în mărime de 5000 lei, sumă pe care o consideră împovărătoare, constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei în mod echitabil garantat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La data de 18 iunie 2018, în adresa intimațiilor fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către SRL „Wholemarck-M” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art.368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că, nefiind de acord cu hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, SRL „Wholemarck-M”, reprezentată de avocatul Dorel Rotaru, a contestat-o cu apel nemotivat. Concomitent cu depunerea cererii de apel a solicitat amânarea achitării taxei de stat până la examinarea cererii de apel.

Prin încheierea din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea SRL „Wholemarck-M” cu privire la amânarea achitării taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Wholemarck-M”, și s-a acordat apelantei termen până la data de 16 mai 2018 pentru lichidarea neajunsurilor și anume să prezinte cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 12743,28 de lei, comunicându-i că în caz că nu va prezenta cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La data de 15 mai 2018 SRL „Wholemarck-M”, reprezentată de avocatul Dorel Rotaru, a depus cererea de apel motivată, însă fără a anexa dovada de plată a taxei de stat, solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Urmare, prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea SRL „Wholemarck-M” cu privire la scutirea de plata taxei de stat la depunerea apelului și s-a scutit parțial apelanta de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, acordând apelantei SRL „Wholemarck-M” termen pentru lichidarea neajunsurilor și anume să achite diferența taxei de stat în sumă de 5000 de lei până la data de 13 iunie 2018. S-a comunicat apelantei că, în caz de nelichidare a neajunsurilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră legală încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 85 alin.(4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică și fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

În cererea de scutire a persoanei juridice urmează a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative ale acestor circumstanțe (informația de la Inspectoratul fiscal privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul cadastral privind imobilele deținute, informația de la societatea pe acțiuni „Registru” privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate, etc.).

Înaintând cererea de scutire de plata taxei de stat, SRL „Wholemarck-M” a invocat situația financiară precară, anexând în acest sens certificatul nr. 10/10/177 din 15 mai 2018 eliberat de BC „Moldindconbank” SA și certificatul nr. 03/01/781 din 20 aprilie 2018 eliberat de SA „Comerțbank”, prin care se confirmă că pe conturile recurente sunt aplicate sechestre de către executorii judecătorești (f.d. 122-123).

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În speță, instanța de recurs precizează că apelanta având obligația de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 12743, 28 de lei, fapt reținut de instanța de apel, a înaintat cerere de a fi scutită de la plata taxei pentru judecarea pricinii în apel.

Colegiul consideră că Curtea de Apel Chișinău corect a constatat că SRL „Wholemarck-M” nu a prezentat dovezi suficiente și pertinente pentru a proba că se află în imposibilitate de a achita taxa de stat și care ar constitui temei de scutire integrală de la plata taxei de stat.

Astfel, afirmațiile recurentului cu privire la situația financiară precară urmează a fi apreciate critic de instanța de recurs, în condițiile în care interesele SRL „Wholemarck-M” au fost reprezentate în primă instanță de avocatul Rotaru Dorel, în baza mandatului din 28 ianuarie 2016 (f.d. 30), ceea ce presupune suportarea unor cheltuieli suplimentare pe parcursul procesului.

Colegiul reține că dreptul la acces liber la justiție nu este absolut, ci unul care poate implica anumite limitări instituite de stat, inclusiv prin prisma impunerii exercitării unei căi de atac în justiție cu taxă de stat, limitarea dată fiind în concordanță cu art. 6 par. (1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și cu art. 20 din Constituție dacă este adiacentă scopului urmărit și proporțională situației care a determinat-o.

În cauza Tudor-Comerț c. Moldovei (Cererea nr. 27888/04), CtEDO a statuat că dreptul la tribunal este pus grav în discuție dacă taxa de stat este fixată într-un cuantum excesiv și persoana este lipsită de resurse financiare. Curtea a arătat că în toate cazurile,

instanța de judecată trebuie să examineze posibilitatea reducerii cuantumului acesteia sau scutirea creditorului care invocă situația grea financiară.

Curtea de Apel Chișinău întemeiat a constatat că soluția adoptată cu privire la scutirea parțială apelantului de la plata taxei de stat nu aduce atingere liberului acces la justiție, or practica constantă a Curții Europene atestă că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut, ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante.

În speță scopul urmărit de legiuitor este de a colecta fonduri pentru bugetul public și de a limita exercitarea abuzivă de către justițiabili a căilor de atac, fiind bazat pe rațiuni care vizează buna administrare a justiției.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Wholemarck-M”.

Se menține încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Eximangro” împotriva Societății cu răspundere limitată „Wholemarck-M”, intervenienți Societatea cu răspundere limitată „Cooltap”, Societatea cu răspundere limitată „Coral Auto Trading” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat